

ХУДЛ

една полезна дрога

Васил Колев <vasil@ludost.net>

Какво е това?

Художествена литература

Що за странно заглавие

- ▶ Такова е, за да не избягат хората предварително

Who cares?

- ▶ Литературата е силно недооценена
- ▶ Корелация между хората в затвора и нечетящите
- ▶ Приятно е
- ▶ Полезно е

Защо аз

- ▶ Силно пристрастен, чета доста
- ▶ Много ми е помогнало по различни начини

Какво ще пропусна

- ▶ Не-художествена литература
  - ▶ Техническа
  - ▶ Историческа
  - ▶ Научна
- ▶ Съвсем малко за комиксите
  - ▶ В lightning talk след това
- ▶ Нищо за книгите-игри

Полезни ефекти

Най-мощният антидепресант...

- ▶ ... е да видите, че вашата ситуация не е нещо особено
- ▶ което е лесно да се случи, когато сте настанен в невро-онкологичното отделение.
- ▶ Не го препоръчвам, но колко помага...

Следващ по мощност

- ▶ ... е да можете да се озовете в някакъв друг свят, който да ви промени представите.
- ▶ Има различни опции:

- ▶ (-) кратки и недостатъчно история

Филми

- ▶ (-) кратки и недостатъчно история
- ▶ (-) само порно индустрията произвежда достатъчно материал, а там историята куца

Филми

- ▶ (-) кратки и недостатъчно история
- ▶ (-) само порно индустрията произвежда достатъчно материал, а там историята куца
- ▶ (-) вдигат шум

Филми

- ▶ (-) кратки и недостатъчно история
- ▶ (-) само порно индустрията произвежда достатъчно материал, а там историята куца
- ▶ (-) вдигат шум
- ▶ (-) в наше време повечето са ужасяващо клиширани

Сериали

- ▶ (+) по-дълги

Сериали

- ▶ (+) по-дълги
- ▶ (+) успяват да изградят история и герои

Сериали

- ▶ (+) по-дълги
- ▶ (+) успяват да изградят история и герои
- ▶ (-) няма достатъчно

Сериали

- ▶ (+) по-дълги
- ▶ (+) успяват да изградят история и герои
- ▶ (-) няма достатъчно
- ▶ (-) не оставят време за мислене

Сериали

- ▶ (+) по-дълги
- ▶ (+) успяват да изградят история и герои
- ▶ (-) няма достатъчно
- ▶ (-) не оставят време за мислене
  - ▶ първи сезон не струва, втори е добър, трети велик, но не можеш да избързаш лесно напред

Сериали

- ▶ (+) по-дълги
- ▶ (+) успяват да изградят история и герои
- ▶ (-) няма достатъчно
- ▶ (-) не оставят време за мислене
  - ▶ първи сезон не струва, втори е добър, трети велик, но не можеш да избързаш лесно напред
- ▶ (-) вдигат шум

Сериали

- ▶ (+) по-дълги
- ▶ (+) успяват да изградят история и герои
- ▶ (-) няма достатъчно
- ▶ (-) не оставят време за мислене
  - ▶ първи сезон не струва, втори е добър, трети велик, но не можеш да избързаш лесно напред
- ▶ (-) вдигат шум
- ▶ (-) пак много клишета

Алкохол, халюциногени

- ▶ (+) много ефектни

Алкохол, халюциногени

- ▶ (+) много ефектни
- ▶ (-) вредни за чернија дроб

Алкохол, халюциногени

- ▶ (+) много ефектни
- ▶ (-) вредни за черния дроб
- ▶ (-) твърде опасни

Книги

- ▶ (+) огромно количество

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябвават 20на години.

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябвават 20на години.
  - ▶ Само пројект Gutenberg е 21GB.

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябвават 20на години.
  - ▶ Само проект Gutenberg е 21GB.
  - ▶ Според една сметка на google до 2010 е имало 129,864,880 книги.

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябвават 20на години.
  - ▶ Само проект Gutenberg е 21GB.
  - ▶ Според една сметка на google до 2010 е имало 129,864,880 книги.
- ▶ (+) може да се четат навсякъде, по всяко време, без да пречим на хората

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябвават 20на години.
  - ▶ Само проект Gutenberg е 21GB.
  - ▶ Според една сметка на google до 2010 е имало 129,864,880 книги.
- ▶ (+) може да се четат навсякъде, по всяко време, без да пречим на хората
- ▶ (+) най-голямото разнообразие от истории и идеи

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябвават 20на години.
  - ▶ Само project Gutenberg е 21GB.
  - ▶ Според една сметка на google до 2010 е имало 129,864,880 книги.
- ▶ (+) може да се четат навсякъде, по всяко време, без да пречим на хората
- ▶ (+) най-голямото разнообразие от истории и идеи
  - ▶ Като правило 34, ако има нещо, има и книга за него

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябвават 20на години.
  - ▶ Само project Gutenberg е 21GB.
  - ▶ Според една сметка на google до 2010 е имало 129,864,880 книги.
- ▶ (+) може да се четат навсякъде, по всяко време, без да пречим на хората
- ▶ (+) най-голямото разнообразие от истории и идеи
  - ▶ Като правило 34, ако има нещо, има и книга за него
- ▶ (+) има формати, които работят без ток

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябва 20на години.
  - ▶ Само project Gutenberg е 21GB.
  - ▶ Според една сметка на google до 2010 е имало 129,864,880 книги.
- ▶ (+) може да се четат навсякъде, по всяко време, без да пречим на хората
- ▶ (+) най-голямото разнообразие от истории и идеи
  - ▶ Като правило 34, ако има нещо, има и книга за него
- ▶ (+) има формати, които работят без ток
  - ▶ би трябвало да сте виждали хартиени книги някъде (не само по музеите)

Книги

- ▶ (+) огромно количество
  - ▶ Да се прочете 1GB текст трябва 20 години.
  - ▶ Само project Gutenberg е 21GB.
  - ▶ Според една сметка на google до 2010 е имало 129,864,880 книги.
- ▶ (+) може да се четат навсякъде, по всяко време, без да пречим на хората
- ▶ (+) най-голямото разнообразие от истории и идеи
  - ▶ Като правило 34, ако има нещо, има и книга за него
- ▶ (+) има формати, които работят без ток
  - ▶ би трябвало да сте виждали хартиени книги някъде (не само по музеите)
- ▶ (+) най-близкото нещо до телепатия, което имаме

Нова информация/перспектива

- ▶ Никой от нас не знае всичко

Нова информация/перспектива

- ▶ Никой от нас не знае всичко
- ▶ Голяма част от работата на литературата е да задава въпроси като:

Нова информация/перспектива

- ▶ Никой от нас не знае всичко
- ▶ Голяма част от работата на литературата е да задава въпроси като:
  - ▶ Ами ако (продължава така|стане това|само) ...

Нова информация/перспектива

- ▶ Никой от нас не знае всичко
- ▶ Голяма част от работата на литературата е да задава въпроси като:
  - ▶ Ами ако (продължава така|стане това|само) ...
- ▶ и да пробва отговори,

Нова информация/перспектива

- ▶ Никой от нас не знае всичко
- ▶ Голяма част от работата на литературата е да задава въпроси като:
  - ▶ Ами ако (продължава така|стане това|само) ...
- ▶ и да пробва отговори,
- ▶ които от своя страна да ни накарат да се замислим.

Нова информация/перспектива

- ▶ Никой от нас не знае всичко
- ▶ Голяма част от работата на литературата е да задава въпроси като:
  - ▶ Ами ако (продължава така|стане това|само) ...
- ▶ и да пробва отговори,
- ▶ които от своя страна да ни накарат да се замислим.
- ▶ Да мислим е полезно :)

Развива (важното за нас) въображение

'Oh, you know for years we've been making wonderful things. We make your iPods. We make phones. We make them better than anybody else, but we don't come up with any of these ideas. You bring us things and then we make them. So we went on a tour of America talking to people at Microsoft, at Google, at Apple, and we asked them a lot of questions about themselves, just the people working there. And we discovered that they all read science fiction when they were teenagers. So we think maybe it's a good thing.'

- ▶ Китайски партиец към Нийл Геймън, по повод първата спонсорирана от държавата Sci-fi конвенция

Нови идеи и насоки

- ▶ Фантастика с вампири в космоса ме докара до десетина книги за човешкото мислене

Нови идеи и насоки

- ▶ Фантастика с вампири в космоса ме докара до десетина книги за човешкото мислене
- ▶ “Нощната стража” и няколко други книги на Пратчет ме накараха да се замисля върху смисълът и работата на полицията.

Нови идеи и насоки

- ▶ Фантастика с вампири в космоса ме докара до десетина книги за човешкото мислене
- ▶ “Нощната стража” и няколко други книги на Пратчет ме накараха да се замисля върху смисълът и работата на полицията.
  - ▶ Изобщо, Пратчет като цяло е замислящ.

Нови идеи и насоки

- ▶ Фантастика с вампири в космоса ме докара до десетина книги за човешкото мислене
- ▶ “Нощната стража” и няколко други книги на Пратчет ме накараха да се замисля върху смисълът и работата на полицията.
  - ▶ Изобщо, Пратчет като цяло е замислящ.
- ▶ “Дзен и изкуството да се поддържа мотоциклет” ме отказа от идеята да пиша оценки.

Нови идеи и насоки

- ▶ Фантастика с вампири в космоса ме докара до десетина книги за човешкото мислене
- ▶ “Нощната стража” и няколко други книги на Пратчет ме накараха да се замисля върху смисълът и работата на полицията.
  - ▶ Изобщо, Пратчет като цяло е замислящ.
- ▶ “Дзен и изкуството да се поддържа мотоциклет” ме отказа от идеята да пиша оценки.
- ▶ “Fight Club” и темата за консумеризма.

Нови идеи и насоки

- ▶ Фантастика с вампири в космоса ме докара до десетина книги за човешкото мислене
- ▶ “Нощната стража” и няколко други книги на Пратчет ме накараха да се замисля върху смисълът и работата на полицията.
  - ▶ Изобщо, Пратчет като цяло е замислящ.
- ▶ “Дзен и изкуството да се поддържа мотоциклет” ме отказа от идеята да пиша оценки.
- ▶ “Fight Club” и темата за консумеризма.
- ▶ “Dead air” на Iain Banks по темата как да се борим с отричащи идиоти.

Нови идеи и насоки

- ▶ Фантастика с вампири в космоса ме докара до десетина книги за човешкото мислене
- ▶ “Нощната стража” и няколко други книги на Пратчет ме накараха да се замисля върху смисълът и работата на полицията.
  - ▶ Изобщо, Пратчет като цяло е замислящ.
- ▶ “Дзен и изкуството да се поддържа мотоциклет” ме отказа от идеята да пиша оценки.
- ▶ “Fight Club” и темата за консумеризма.
- ▶ “Dead air” на Iain Banks по темата как да се борим с отричащи идиоти.
- ▶ Още представата ми за армията и казармата отвътре се базира на “Приключенията на добрия войник Швейк”.

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести
  - ▶ То целта им е точно такава

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести
  - ▶ То целта им е точно такава
- ▶ “Махалото на Фуко” и “Пражкото гробище” на Умберто Еко бяха най-доброто оборване на теориите на конспирацията.

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести
  - ▶ То целта им е точно такава
- ▶ “Махалото на Фуко” и “Пражкото гробище” на Умберто Еко бяха най-доброто оборване на теориите на конспирацията.
- ▶ “Сатанински строфи” на Салман Рушди ме накара да се заровя в исляма и какъв им е бил проблема с книгата.

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести
  - ▶ То целта им е точно такава
- ▶ “Махалото на Фуко” и “Пражкото гробище” на Умберто Еко бяха най-доброто оборване на теориите на конспирацията.
- ▶ “Сатанински строфи” на Салман Рушди ме накара да се зароя в исляма и какъв им е бил проблема с книгата.
- ▶ Братя Стругацки.

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести
  - ▶ То целта им е точно такава
- ▶ “Махалото на Фуко” и “Пражкото гробище” на Умберто Еко бяха най-доброто оборване на теориите на конспирацията.
- ▶ “Сатанински строфи” на Салман Рушди ме накара да се зароя в исляма и какъв им е бил проблема с книгата.
- ▶ Братя Стругацки.
- ▶ Крайтън и Хейли са ме карали да се замисля за как работят отвътре всякакви неща

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести
  - ▶ То целта им е точно такава
- ▶ “Махалото на Фуко” и “Пражкото гробище” на Умберто Еко бяха най-доброто оборване на теориите на конспирацията.
- ▶ “Сатанински строфи” на Салман Рушди ме накара да се зароя в исляма и какъв им е бил проблема с книгата.
- ▶ Братя Стругацки.
- ▶ Крайтън и Хейли са ме карали да се замисля за как работят отвътре всякакви неща
  - ▶ Летища, болници. . .

Нови идеи и насоки 2

- ▶ “Little brother” и “Homeland” дадоха интересни идеи за следващите протести
  - ▶ То целта им е точно такава
- ▶ “Махалото на Фуко” и “Пражкото гробище” на Умберто Еко бяха най-доброто оборване на теориите на конспирацията.
- ▶ “Сатанински строфи” на Салман Рушди ме накара да се зароя в исляма и какъв им е бил проблема с книгата.
- ▶ Братя Стругацки.
- ▶ Крайтън и Хейли са ме карали да се замисля за как работят отвътре всякакви неща
  - ▶ Летища, болници. . .
- ▶ Артър Кларк и спътниците

Нови идеи и насоки 3

- ▶ Журналистическо разследване за психопатите ме накара да се зароя в психиатрията

Нови идеи и насоки 3

- ▶ Журналистическо разследване за психопатите ме накара да се заровя в психиатрията
- ▶ Книги за писането ме докараха да прочета целия Оруел

Нови идеи и насоки 3

- ▶ Журналистическо разследване за психопатите ме накара да се заровя в психиатрията
- ▶ Книги за писането ме докараха да прочета целия Оруел
  - ▶ Който има няколко романа и 11 тома есета и други

Нови идеи и насоки 3

- ▶ Журналистическо разследване за психопатите ме накара да се зароя в психиатрията
- ▶ Книги за писането ме докараха да прочета целия Оруел
  - ▶ Който има няколко романа и 11 тома есета и други
- ▶ И много много други, някои от които ще спомена по-долу

Просто за удоволствие

- ▶ Помня как една от първите наистина харесали ми книги я четох 39 пъти
  - ▶ Идея си нямам защо съм ги броил
  - ▶ “Откраднатата баба” на Атанас Мочуров
- ▶ Има много книги, които като свършат откриваш, че е съмнало

Самият език е приятен за четене

- ▶ “И наистина, бай Ганьо разлюти супата си до такваз степен, щото един непривикнал човек би се отровил.”

Самият език е приятен за четене

- ▶ “И наистина, бай Ганьо разлюти супата си до такваз степен, щото един непривикнал човек би се отровил.”
- ▶ “The house had four windows set in the front of a size and proportion which more or less exactly failed to please the eye.”

Самият език е приятен за четене

- ▶ “И наистина, бай Ганьо разлюти супата си до такваз степен, щото един непривикнал човек би се отровил.”
- ▶ “The house had four windows set in the front of a size and proportion which more or less exactly failed to please the eye.”
- ▶ “Отдавна умряла проститутка гонеше съвсем жив мъж през тълпата и си искаше отдавна дължими пари за минала услуга.”

Самият език е приятен за четене

- ▶ “И наистина, бай Ганьо разлюти супата си до такваз степен, щото един непривикнал човек би се отровил.”
- ▶ “The house had four windows set in the front of a size and proportion which more or less exactly failed to please the eye.”
- ▶ “Отдавна умряла проститутка гонеше съвсем жив мъж през тълпата и си искаше отдавна дължими пари за минала услуга.”
- ▶ “What is a flower? A giant sexual organ in its Sunday best. The truth has been known for a long time, yet, over-aged adolescents that we are, we persist in speaking sentimental drives about the delicacy of flowers. We construct idiotic phrases like “So-and-so is in the flower of his youth“, which is as absurd as saying “in the vagina of his youth“”

... и още няколко

- ▶ “Икономиката е псевдонауката, която разглежда илюзорните отношения на субектите от първи и втори род във връзка с халюцинаторния процес на тяхното въображаемо забогатяване.”

... и още няколко

- ▶ “Икономиката е псевдонауката, която разглежда илюзорните отношения на субектите от първи и втори род във връзка с халюцинаторния процес на тяхното въображаемо забогатяване.”
- ▶ “Political language is designed to make lies sound truthful and murder respectable, and to give an appearance of solidity to pure wind.”

... и още няколко

- ▶ “Икономиката е псевдонауката, която разглежда илюзорните отношения на субектите от първи и втори род във връзка с халюцинаторния процес на тяхното въображаемо забогатяване.”
- ▶ “Political language is designed to make lies sound truthful and murder respectable, and to give an appearance of solidity to pure wind.”
- ▶ “Some humans would do anything to see if it was possible to do it. If you put a large switch in some cave somewhere, with a sign on it saying ‘End-of-the-World Switch. PLEASE DO NOT TOUCH’, the paint wouldn’t even have time to dry.”

... и още няколко

- ▶ “Икономиката е псевдонауката, която разглежда илюзорните отношения на субектите от първи и втори род във връзка с халюцинаторния процес на тяхното въображаемо забогатяване.”
- ▶ “Political language is designed to make lies sound truthful and murder respectable, and to give an appearance of solidity to pure wind.”
- ▶ “Some humans would do anything to see if it was possible to do it. If you put a large switch in some cave somewhere, with a sign on it saying ‘End-of-the-World Switch. PLEASE DO NOT TOUCH’, the paint wouldn’t even have time to dry.”
- ▶ Спирам, спирам :)

Оплагвания

Ама това не е ли бягство от реалността?

C. S. Lewis wisely pointed out that the only people who inveigh against escape tend to be jailers.

- ▶ Нийл Геймън

Не е ли бавно?

- ▶ Че кой бърза?
- ▶ Колкото повече четем, толкова по-лесно/бързо става
- ▶ Дава ни възможност да четем с нашия си ритъм

Книгите са ми скучни

- ▶ Това са грешните книги, пробвай нещо друго.
- ▶ Изборът е огромен, авторите много.

Добре де, а защо е дрога?

- ▶ Опитайте :)
- ▶ Нуждата да се разбере какво се случва накрая
- ▶ Нужда да се намират още и още, нови по-добри неща
- ▶ Лекува се чрез умирање.
- ▶ Малко статистика от reading challenge на goodreads, 2015:
  - ▶ 1,722,620 участника
  - ▶ 29,258,154 прочетени книги

Какво да четем?

Правилният (и лесен) отговор

- ▶ Каквото ви харесва

Правилният (и лесен) отговор

- ▶ Каквото ви харесва
  - ▶ съвсем сериозно.

Правилният (и лесен) отговор

- ▶ Каквото ви харесва
  - ▶ съвсем сериозно.
- ▶ Ето все пак малко идеи:

Правилният (и лесен) отговор

- ▶ Каквото ви харесва
  - ▶ съвсем сериозно.
- ▶ Ето все пак малко идеи:
  - ▶ имайте в предвид, че моят вкус вероятно не отговаря на вашия

“Изумление и трепет” на Амели Нотомб

“Истината е, че откакто ме назначиха в тоалетните на четирийсет и четвъртия етаж, ходенето по нужда се бе превърнало в политически акт.”

- ▶ Кратко и приятно за четене, преди да продължим с тухлите

Cryptonomicon, Neal Stephenson

- *How long do you want these messages to remain secret?[...]*
- *I want them to remain secret for as long as men are capable of evil.*
  - ▶ Криптография, крипто-валути, втората световна война, data heaven в наши дни
  - ▶ Срещат се Алан Тюринг, Дъглас МакАртър, Албърт Айнщайн, Уинстън Чърчил, Карл Дьониц, Роналд Рейгън
  - ▶ Също така, Бароковия цикъл

ВСИЧКИЯ Тери Пратчет

'And what would humans be without love?'
RARE, said Death.

- ▶ Не всички преводи са добри, но стават
- ▶ В оригинал е по-забавен

Малка подборка от Стивън Кинг

“Bill could smell its breath and it was a smell like exploded animals lying on the highway at midnight.”

- ▶ и много други неща, които можете лесно да си представите
- ▶ То
- ▶ Мъртвата зона
- ▶ Зеленият път

Blindsight на Peter Watts

*“This is how you communicate with a fellow intelligence:
You hurt it, you keep on hurting it, until you can
distinguish the speech from the screams.”*

- ▶ “Слепоглед” на български
- ▶ ВАМПИРИ В КОСМОСА
- ▶ Всъщност, една от най-издържаните научно книги, които може да намерите

“Експериментът Досейди” на Франк Хърбърт

“Governments always commit their entire populations when the demands grow heavy enough. By their passive acceptance, these populations become accessories to whatever is done in their name.”

- ▶ Повечето хора знаят само за “Дюн”
- ▶ Книгата е една от многото, изследващи какво се случва с обществата под голям натиск

“Worm” на Wildbow

“We are a wretched, petty species, and we have been given power to destroy ourselves with.”

- ▶ <http://parahumans.wordpress.com>
- ▶ Ако някой ми беше казал, че ще дъвча 5000 стр. книга на темата супергерои и няма да спя няколко седмици, нямаше да му повярвам
- ▶ Може би най-увлекателното нещо, което съм чел

Благодаря за вниманието, някакви
въпроси?